

RÅDSDIREKTIV 95/18/EF**av 19. juni 1995****om lisenser til jernbaneforetak(*)**

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 75,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 C⁽³⁾, og

ut fra følgende betraktninger:

Det indre marked skal utgjøre et område uten indre grenser, med fritt varebytte og fri bevegelighet for personer, tjenester og kapital.

Når prinsippet om fri adgang til å yte tjenester anvendes på jernbanesektoren, må det tas hensyn til sektorens særtrekk.

Rådsdirektiv 91/440/EØF av 29. juli 1991 om utvikling av Fellesskapets jernbaner⁽⁴⁾ fastsetter visse rettigheter for jernbaneforetak og internasjonale sammenslutninger av jernbaneforetak når det gjelder adgang til internasjonal jernbanetransport.

For å sikre at rettighetene når det gjelder adgang til jernbaneinfrastrukturen, anvendes på en ensartet og ikke-diskriminerende måte i hele Fellesskapet, bør det innføres en lisens for jernbaneforetak som yter tjenester nevnt i artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF.

(*) Denne EF-rettsakten, kunngjort i EFT nr. L 143 av 27. 6. 1995, s. 70, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 71/95 av 15. desember 1995 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se denne utgaven av EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende.

(1) EFT nr. C 24 av 28.1.1994, s. 2 og EFT nr. C 225 av 13.8.1994, s. 9.

(2) Uttalelse avgitt 14. september 1994 (EFT nr. C 393 av 31.12.1994, s. 56).

(3) Europaparlamentsuttalelse av 3. mai 1994 (EFT nr. C 205 av 25.7.1994, s. 38), Rådets felles holdning av 21. november 1994 (EFT nr. C 354 av 13.12.1994, s. 11) og Europaparlamentsbeslutning av 14. mars 1995 (EFT nr. C 89 av 10.4.1995, s. 30).

(4) EFT nr. L 237 av 24.8.1991, s. 25.

Virkeområdet til direktiv 91/440/EØF, herunder unntakene for regional transport og transport i byer og forsteder som er fastsatt der, bør opprettholdes idet det presiseres at også transportvirksomhet i form av pendeltransport gjennom tunnelen under Kanalen er utelukket fra nevnte direktivs virkeområde.

Gyldigheten til en lisens utstedt av en medlemsstat bør følgelig anerkjennes i hele Fellesskapet.

Fellesskapsvilkårene for adgang til eller transitt via jernbaneinfrastrukturen vil bli regulert av andre fellesskapsbestemmelser.

Med henblikk på nærhetsprinsippet og for å sikre den nødvendige ensartethet og oversikt bør Fellesskapet fastsette hovedprinsippene for lisensordningen, idet ansvaret for utstedelsen og administrasjonen av lisensene overlates til medlemsstatene.

For å sikre pålitelige og tilstrekkelige tjenester er det nødvendig å sørge for at jernbaneforetakene til enhver tid oppfyller visse krav til godandel, økonomisk evne og faglig dyktighet.

For å beskytte kunder og tredjemann er det viktig å sørge for at jernbaneforetakene er tilstrekkelig forsikret eller har truffet tilsvarende forholdsregler til dekning av risikoen for erstatningsansvar.

Spørsmålet om suspensjon eller tilbakekalling av lisenser og utstedelse av midlertidige lisenser bør også behandles i denne sammenheng.

Jernbaneforetakene vil også være forpliktet til å oppfylle nasjonale bestemmelser og fellesskapsbestemmelser om utøvelse av jernbanetransport, anvendt på en ikke-diskriminerende måte, beregnet på å sikre at de kan utøve sin virksomhet sikkert på bestemte strekninger.

For å sikre en effektiv internasjonal jernbanetransport er det nødvendig at jernbaneforetakene respekterer gjeldende avtaler på dette området.

Framgangsmåtene for utstedelse, opprettholdelse og endring av lisenser til jernbaneforetak bør være oversiktlige og ikke-diskriminerende -

VEDTATT DETTE DIREKTIV:**AVSNITT II****AVSNITT I****Vilkår for utstedelse av lisens****Formål og virkeområde****Artikkel 4****Artikkel 1**

1. Dette direktiv gjelder de krav medlemsstatene stiller for å utstede, fornye eller endre lisenser til jernbaneforetak som er etablert eller som etablerer seg i Fellesskapet, når de utøver tjenestene nevnt i artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF på vilkårene i nevnte artikkel.
2. Jernbaneforetak hvis virksomhet omfatter bare transport i byer og forsteder eller regional transport, er utelukket fra dette direktivs virkeområde.

Jernbaneforetak og internasjonale sammenslutninger hvis virksomhet omfatter bare pendeltransport av veigående kjøretøyer gjennom tunnelen under Kanalen, er også utelukket fra dette direktivs virkeområde.
3. Lisensen skal være gyldig på hele Fellesskapets territorium.

1. Jernbaneforetak har rett til å søke om lisens i den medlemsstat der de er etablert.
2. Medlemsstatene skal ikke utstede lisenser eller forlenge deres gyldighet når kravene i dette direktiv ikke er oppfylt.
3. Jernbaneforetak som oppfyller kravene i dette direktiv, kan få utstedt lisens.
4. Et jernbaneforetak som ikke er i besittelse av den nødvendige lisens for den aktuelle form for tjeneste, kan ikke tillates å utføre transport med jernbane som omfattes av dette direktivs virkeområde.

En slik lisens alene gir imidlertid ikke rett til adgang til jernbaneinfrastrukturen.

Artikkel 2

I dette direktiv menes med:

- a) «jernbaneforetak»: ethvert privat eller offentlig foretak hvis hovedvirksomhet er transport av gods og/eller passasjerer med jernbane, der foretaket forplikter seg til å sørge for trekkraften,
- b) «lisens»: en tillatelse utstedt av en medlemsstat til et foretak der det anerkjennes som jernbaneforetak. Anerkjennelsen kan begrenses til utøvelsen av visse former for transport,
- c) «lisensutstedende myndighet»: det organ som en medlemsstat har pålagt å utstede lisenser,
- d) - «transport i byer og forsteder»: transporttjenester utført for å møte transportbehov i en bykjerne eller et byområde samt transportbehov mellom denne bykjerne eller dette byområde og forstedene,
- «regional transport»: transporttjenester utført for å møte transportbehov i en region.

Artikkel 5

1. Før et jernbaneforetak begynner sin virksomhet, skal det kunne godtgjøre overfor de lisensutstedende myndigheter i den berørte medlemsstat at det til enhver tid kan oppfylle visse krav til god vandel, økonomisk evne og faglig dyktighet, samt ha dekning for erstatningsansvaret omhandlet i artikkel 6 til 9.
2. Med henblikk på nr. 1 skal alle foretak som søker om lisens framlegge alle relevante opplysninger.

Artikkel 6

Medlemsstatene skal definere vilkårene for at kravet til god vandel er oppfylt, for å sikre at jernbaneforetaket som søker om lisens, eller personene i ledelsen

- ikke er blitt dømt for alvorlige straffbare forhold, herunder overtredelser av forretningsmessig art,
- ikke er blitt slått konkurs,
- ikke er blitt dømt for alvorlige brudd på særlig lovgivning som gjelder transport,
- ikke er blitt dømt for alvorlige eller gjentatte brudd på sosialrettslige eller arbeidsrettslige forpliktelser, herunder forpliktelser som følger av arbeidervern- og arbeidsmiljølovgivning.

Artikkel 3

Hver medlemsstat skal utpeke organet som er ansvarlig for utstedelse av lisenser og for å utføre forpliktelsene som følger av dette direktiv.

Artikkel 7

1. Kravene til økonomisk evne er oppfylt når jernbaneforetaket som søker om lisens, kan godtgjøre at det i et tidsrom på tolv måneder kan oppfylle sine løpende og potensielle forpliktelser, som skal være vurdert på et realistisk grunnlag.
2. Med henblikk på nr. 1 skal enhver lisenssøknad følges minst av opplysningene angitt i vedleggets avsnitt I.

Artikkel 8

1. Kravene til faglig dyktighet er oppfylt når
 - a) jernbaneforetaket som søker om lisens, har eller vil ha en ledelsesorganisasjon som har den kunnskap og/eller erfaring som er nødvendig for å utøve sikker og effektiv driftskontroll og overvåking av driftsformene angitt i lisensen,
 - b) personellet som er ansvarlig for sikkerheten, særlig førere, er fullt kvalifisert for sitt arbeidsområde,
 - c) personellet, det rullende materiellet og organisasjonen er i stand til å sørge for at tjenestene som ytes, holder et høyt sikkerhetsnivå.
2. Med henblikk på nr. 1 skal enhver lisenssøknad følges minst av opplysningene angitt i vedleggets avsnitt II.
3. Det skal framlegges underlagsdokumenter som bevis for at kvalifikasjonskravene er oppfylt.

Artikkel 9

Et jernbaneforetak skal være tilstrekkelig forsikret eller ha truffet tilsvarende forholdsregler i henhold til nasjonal eller internasjonal rett for dekning av erstatningsansvaret i tilfelle ulykker, særlig når det gjelder passasjerer, bagasje, frakt, post og tredjemann.

AVSNITT III**Lisensens gyldighet****Artikkel 10**

1. En lisens er gyldig så lenge jernbaneforetaket oppfyller forpliktelsene fastsatt i dette direktiv. Den lisensutstedende myndighet kan imidlertid fastsette at det med jevne mellomrom, minst hvert femte år, skal foretas en ny vurdering.
2. Særlige bestemmelser om suspensjon eller tilbakekalling av en lisens kan inntas i selve lisensen.

Artikkel 11

1. Den lisensutstedende myndighet kan når som helst kontrollere om et jernbaneforetak som den har utstedt lisens til, oppfyller kravene i dette direktiv, særlig artikkel 5, dersom det hersker alvorlig tvil om at kravene er oppfylt.

Den lisensutstedende myndighet skal suspendere eller tilbakekalle lisensen dersom den fastslår at jernbaneforetaket ikke lenger oppfyller kravene i dette direktiv, særlig artikkel 5.

2. Når den lisensutstedende myndighet i en medlemsstat fastslår at det hersker alvorlig tvil om et jernbaneforetak med lisens utstedt av myndigheten i en annen medlemsstat oppfyller kravene fastsatt i dette direktiv, skal den uten opphold underrette sistnevnte myndighet om dette.
3. Når en lisens er suspendert eller tilbakekalt fordi kravene til økonomisk evne ikke er oppfylt, kan den lisensutstedende myndighet, med forbehold for nr. 1, utstede en midlertidig lisens mens jernbaneforetaket omorganiseres, forutsatt at sikkerheten ikke settes i fare. Den midlertidige lisensen er likevel ikke gyldig i mer enn seks måneder etter utstedelsesdatoen.
4. Når et jernbaneforetak har innstilt sin virksomhet i seks måneder eller ikke har begynt sin virksomhet seks måneder etter at lisensen er utstedt, kan den lisensutstedende myndighet bestemme at lisensen skal framlegges for fornyet godkjenning eller suspenderes.

For start av virksomhet kan jernbaneforetaket søke om at det fastsettes en lengre frist under hensyn til tjenestenes særlige karakter.

5. Ved en endring i jernbaneforetakets rettslige stilling, særlig ved fusjon eller overtakelse, kan den lisensutstedende myndighet bestemme at lisensen skal framlegges for fornyet godkjenning. Det berørte jernbaneforetak kan fortsette sin virksomhet, med mindre den lisensutstedende myndighet bestemmer at sikkerheten er i fare; i dette tilfelle skal avgjørelsen begrunnes.
6. Dersom et jernbaneforetak har til hensikt å endre eller utvide sin virksomhet i betydelig grad, skal lisensen framlegges for den lisensutstedende myndighet for fornyet vurdering.
7. Når det er innledet konkursbehandling eller tilsvarende behandling overfor et jernbaneforetak, skal den lisensutstedende myndighet ikke tillate at foretaket beholder sin lisens dersom myndigheten er overbevist om at det ikke er realistiske muligheter for en tilfredsstillende finansiell omstrukturering innen en rimelig frist.
8. Når den lisensutstedende myndighet har suspendert, tilbakekalt eller endret en lisens, skal den berørte medlemsstat umiddelbart underrette Kommisjonen om dette. Kommisjonen skal omgående underrette de andre medlemsstatene.

Artikkel 12

I tillegg til kravene fastsatt i dette direktiv skal et jernbaneforetak oppfylle de krav i nasjonal lovgivning som er forenlige med Fællesskapets regelverk, anvendt på en ikke-diskriminerende måte, særlig med hensyn til

- de tekniske og driftsmessige krav som særlig gjelder for jernbanetransport,
- de sikkerhetskrav som gjelder for personellet, det rullende materiell og foretakets interne organisasjon,
- bestemmelser om sikkerhet og helse, sosiale vilkår og arbeidstakers og forbrukeres rettigheter.

Artikkel 13

Jernbaneforetak skal respektere gjeldende avtaler på området internasjonal jernbanetransport i de medlemsstater der de utøver sin virksomhet.

AVSNITT IV**Overgangsbestemmelse****Artikkel 14**

Jernbaneforetak som driver jernbanetransport når fristen for gjennomføring nevnt i artikkel 16 nr. 2 utløper, skal tilstås en overgangsperiode på tolv måneder for å oppfylle bestemmelsene i dette direktiv. Overgangsperioden skal ikke omfatte bestemmelser som vil kunne berøre jernbanetransportens sikkerhet.

AVSNITT V**Sluttbestemmelser****Artikkel 15**

1. Framgangsmåtene for utstedelse av lisenser skal offentliggjøres av den berørte medlemsstat, som skal underrette Kommisjonen om dette.

2. Den lisensutstedende myndighet skal avgjøre en søknad på grunnlag av alle foreliggende opplysninger snarest mulig og senest tre måneder etter den dato da alle nødvendige opplysninger, særlig opplysningene omhandlet i vedlegget, er framlagt. Den skal gi foretaket som har søkt om lisens, underretning om vedtaket. Ethvert avslag skal være grunnlagt.
3. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at den lisensutstedende myndighets vedtak underlegges domstolskontroll.

Artikkel 16

1. Kommisjonen skal to år etter gjennomføringen av dette direktiv framlegge en rapport for Rådet om gjennomføringen, eventuelt ledsaget av forslag til ytterligere fællesskapstiltak for å utvikle jernbanene, særlig med hensyn til muligheten for å utvide dette direktivs virkeområde.
2. Medlemsstatene skal vedta de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, innen to år etter at det er trådt i kraft. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.
3. Bestemmelsene nevnt i nr. 2 skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 17

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i De Europeiske Fællesskaps Tidende.

Artikkel 18

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utfærdiget i Luxembourg, 19. juni 1995.

For Rådet

B. PONS

Formann

VEDLEGG

I. Opplysninger nevnt i artikkel 7 nr. 2

1. Den økonomiske evne skal vurderes på grunnlag av foretakets årsregnskap, og for foretak som søker om lisens og ikke er i stand til å framlegge årsregnskap, på grunnlag av årsbalansen. I forbindelse med vurderingen skal det gis detaljerte opplysninger, særlig om følgende forhold:
 - a) disponible midler, herunder tilgodehavende i bank, bevilget kassakreditt og lån,
 - b) kapital og aktiva som kan stilles som sikkerhet,
 - c) driftskapital,
 - d) relevante kostnader, herunder anskaffelseskostnader og a konto-betalinger i forbindelse med kjøretøyer, grunn, bygninger, anlegg og rullende materiell,
 - e) kostnader som påhviler foretakets aktiva.
2. Søkeren må særlig anses å mangle økonomisk evne dersom det foreligger betydelige restanser på skatt eller trygdeavgifter som følge av foretakets virksomhet.
3. Myndigheten kan særlig kreve at det framlegges en revisjonsberetning og egnet dokumentasjon fra en bank, offentlig sparebank, revisor eller autorisert regnskapsfører. Dokumentasjonen skal omfatte opplysninger om forholdene nevnt i nr. 1.

II. Opplysninger nevnt i artikkel 8 nr. 2

1. Opplysninger om det rullende materiellets art og vedlikehold, særlig med hensyn til sikkerhetsstandarder.
2. Opplysninger om kvalifikasjonene til personellet som er ansvarlig for sikkerheten og personellens opplæringsvilkår.